

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 477/2021-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **MUDr. Vladimír Gergel, s. r. o.**, Švabinského 17, Bratislava, IČO 36 355 585, zastúpenej **URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o.**, advokátskou kanceláriou, Havlíčkova 16, Bratislava, IČO 47 244 895, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ondrej Urban, MBA, proti postupu Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Cr 22/2016 po právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 316/2020-54 z 24. septembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. januára 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Cr 22/2016 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľka žiada aj priznanie primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 2 700 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojeného spisu všeobecného súdu vyplýva, že sťažovateľka vystupovala v napadnutom konaní v právnom postavení žalobkyne proti žalovanej obchodnej spoločnosti [REDACTED] (ďalej len „žalovaná“), o zrušenie rozhodcovského rozsudku a návrhu na povolenie odkladu vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, ktorým bola sťažovateľka zaviazaná uhradiť žalovanej sumu 334,80 eur spolu s paušálnou náhradou nákladov vo výške 40 eur a trovami rozhodcovského konania vo výške 66 eur.

3. Ústavný súd nálezom č. k. II. ÚS 316/2020-54 z 24. septembra 2020 vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, vyslovil príkaz konať a priznal sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500 eur a náhradu trov konania. Postup okresného súdu vyhodnotil ústavný súd ako neefektívny, celková dĺžka konania dosahovala dobu 4 rokov, konanie bolo začaté 27. septembra 2016.

4. Po rozhodnutí ústavného súdu okresný súd vo veci meritórne rozhodol rozsudkom č. k. 23 Cr 22/2016 z 12. októbra 2020, ktorý nadobudol právoplatnosť 11. novembra 2020, tak, že rozhodcovský rozsudok zrušil a sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

5. V čase podania ústavnej sťažnosti sa vec nachádzala vo fáze rozhodovania o výške trov konania, pričom ústavný súd zistil, že okresný súd uznesením č. k. 23 Cr 22/2016-217 z 25. januára 2021 rozhodol o výške trov konania tak, že uložil žalovanej povinnosť zaplatiť sťažovateľke náhradu trov konania spočívajúcej v zaplatení súdneho poplatku vo výške 331,50 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 2 870,94 eur. Proti predmetnému uzneseniu podala žalovaná sťažnosť, ktorej okresný súd vyhovel a uznesením č. k. 23 Cr 22/2016-239 z 21. apríla 2021 rozhodol, že žalovaná je povinná nahradiť sťažovateľke trovy konania spočívajúce v zaplatení súdneho poplatku vo výške 331,50 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 976,93 eur. Toto uznesenie bolo sťažovateľke doručené 13. mája 2021 a nadobudlo právoplatnosť 29. mája 2021.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Proti postupu okresného súdu v napadnutom konaní po právoplatnosti nálezú ústavného súdu č. k. II. ÚS 316/2020-54 z 24. septembra 2020 podáva sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) Sťažovateľka namieta, že napadnuté konanie ako celok trvá už viac ako 4 roky a 4 mesiace, čo nie je primeraná doba na rozhodnutie o jej veci.

b) Jej nespokojnosť smeruje k rozhodovaniu okresného súdu o výške náhrady trov konania, ktoré ku dňu podania ústavnej sťažnosti trvalo už tri mesiace, poukazujúc na neprimeranú celkovú dĺžku napadnutého konania.

c) Z jej pohľadu rozhodovanie o výške náhrady trov konania nie je agendou skutkovo ani právne zložitou, svojím správaním sa nepričinila o vznik prieťahov v konaní a zodpovednosť za neprimerane dlhé konanie pripisuje výlučne okresnému súdu. Z pohľadu významu konania pre sťažovateľku uvádza, že ide o vec ekonomicky a finančne značne dôležitú.

d) Výšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňuje neospravedliteľnou dĺžkou napadnutého konania, poukazuje na opakované prieťahy v konaní a ústavnému súdu dáva do pozornosti metodiku výpočtu odškodňovania používanú v Českej republike (stanovisko občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu Českej republiky č. k. Cpjn 206/2010 z 13. apríla 2011). Zohľadňujúc uvedený prístup, ako aj infláciu, sťažovateľka vyčísluje výšku primeraného finančného zadosťučinenia za konanie trvajúce od septembra 2016, t. j. viac ako

4 roky, v rozmedzí od sumy 2 100 eur do sumy 2 772 eur. V petite požadované primerané finančné zadostučinenie vo výške 2 700 eur je podľa jej názoru „adekvátne, zodpovedá ujme sťažovateľa, ako i spravodlivosti, ktorej sa mu v konaní malo dávno dostať, a to včasným a riadnym právoplatným rozhodnutím vo veci.“.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní po právoplatnosti nálezú ústavného súdu č. k. II. ÚS 316/2020-54 z 24. septembra 2020.

8. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 38 ods. 2 listiny osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

9. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy (a rovnako aj čl. 38 ods. 2 listiny a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, II. ÚS 146/2012). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

10. Ústavná sťažnosť sťažovateľky podaná po právoplatnom meritórnem rozhodnutí vo veci samej napáda procesnú fázu konania spočívajúcu v rozhodovaní okresného súdu o trovách konania, čo samo osebe nie je agendou zvlášť právne náročnou. V okolnostiach prejednávanej veci ústavný súd nekonštatuje ani skutkovú zložitosť.

11. V konaní sťažovateľky rovnako ústavný súd nevidel také správanie, ktoré by bolo spôsobilé spôsobiť zbytočné prietahy v napadnutom konaní.

12. Z hľadiska významu konania pre sťažovateľku ide o konanie, ktorého predmetom je zrušenie rozhodcovského rozsudku, pričom rozhodcovský rozsudok zaväzoval sťažovateľku na zaplatenie sumy 334,80 eur. Ide o konanie medzi dvomi podnikateľskými subjektmi, pričom výška istiny, ktorá bola predmetom rozhodcovského konania, nenasedčuje tvrdeniam sťažovateľky o zvláštnom ekonomickom, resp. finančnom význame konania.

13. Postup okresného súdu po právoplatnosti nálezú č. k. II. ÚS 316/2020-54 z 24. septembra 2020 nemožno hodnotiť ako prietahový. Okresný súd v súlade s príkazom konať formulovaným ústavným súdom vo veci meritórne rozhodol 12. októbra 2020 a jeho rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 11. novembra 2020. O výške trov konania rozhodol vyšší súdny úradník uznesením z 25. januára 2021, o podanej sťažnosti proti uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom rozhodol sudca uznesením z 21. apríla 2021, ktoré bolo doručené sťažovateľke 13. mája 2021. Od

nadobudnutia právoplatnosti meritórneho rozhodnutia okresného súdu do právoplatného rozhodnutia o výške trov konania ubehlo 6 mesiacov, čo je podľa názoru ústavného súdu doba primeraná na rozhodovanie o výške trov konania za situácie, keď bolo uznesenie vydané vyšším súdnym úradníkom napadnuté aj sťažnosťou.

14. Ústavný súd si uvedomuje, že konanie ako celok bolo poznačené prieťahmi, ktoré konštatoval v náleze č. k. II. ÚS 316/2020-54 z 24. septembra 2020 a ktoré boli kompenzované priznaným finančným zadosťučinením, avšak sťažovateľka sa na ústavný súd obrátila opätovne už v januári 2021, keď bola vec meritórne ukončená a o trovách konania okresný súd rozhodol v primeranej dobe po právoplatnosti meritórneho rozhodnutia, pričom vec samu ústavný súd neposúdil ako takú, ktorá vyžaduje zvláštny prístup z hľadiska rýchlosti postupu všeobecného súdu.

15. Sťažovateľka sa na porušenie práva na prejedanie svojej záležitosti v primeranej lehote sťažovala aj v rámci konania pred EŠLP, ktorý rozhodnutím z 22. júla 2021 konštatoval existenciu prieťahov v napadnutom konaní, ktoré neboli podľa jeho názoru kompenzované dostatočným spôsobom, preto jej priznal náhradu vo výške 2 800 eur (rozhodnutie EŠLP vo veci MUDr. Vladimír Gergel, s. r. o., proti Slovenskej republike z 22. 7. 2021, sťažnosť č. 48858/20), čím podľa názoru ústavného súdu bola sťažovateľke dostatočným spôsobom kompenzovaná ujma vzniknutá v dôsledku porušenia jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní.

16. Ústavný súd na základe uvedeného dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým postupom okresného súdu a obsahom označených práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

17. Keďže ústavný súd odmietol podanú ústavnú sťažnosť ako celok, rozhodovanie o ďalších nárokoch sťažovateľky uvedených v petite ústavnej sťažnosti stratilo právny význam.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. októbra 2021

Libor DUEĽA
predseda senátu